

KONINKRIJK BELGIE	ROYAUME DE BELGIQUE
FEDERALE OVERHEIDSDIENST MOBILITEIT EN VERVOER	SERVICE PUBLIC FEDERAL MOBILITE ET TRANSPORTS
Directoraat-generaal Luchtvaart	Direction Générale Transport aérien
	
BESLUIT VAN DE DIRECTEUR-GENERAAL LUCHTVAART ARRETE DU DIRECTEUR GENERAL TRANSPORT AERIEN	
Besluit van de Directeur-generaal van het Directoraat-generaal Luchtvaart tot oprichting van het coördinatiemechanisme bedoeld in artikel 4 van het koninklijk besluit van 6 juni 2023 tot uitvoering van uitvoeringsverordening (EU) 2021/664 van de Commissie van 22 april 2021 inzake een regelgevingskader voor U-space.	Arrêté du Directeur général de la Direction générale Transport aérien établissant le mécanisme de coordination visé à l'article 4 de l'arrêté royal du 6 juin 2023 portant exécution du règlement d'exécution (UE) 2021/664 de la Commission du 22 avril 2021 relatif à un cadre réglementaire pour l'U-space.
Gelet op de uitvoeringsverordening (EU) 2021/664 van de Commissie van 22 april 2021 inzake een regelgevingskader voor U-space;	Vu le règlement d'exécution (UE) 2021/664 de la Commission du 22 avril 2021 relatif à un cadre réglementaire pour l'U-space ;
Gelet op de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu artikel 6, §1;	Vu la loi du 13 février 2006 relative à l'évaluation des incidences de certains plans et programmes sur l'environnement et à la participation du public dans l'élaboration des plans et des programmes relatifs à l'environnement article 6 §1 ;
Gelet op het koninklijk besluit van 6 juni 2023 tot uitvoering van uitvoeringsverordening (EU) 2021/664 van de Commissie van 22 april 2021 inzake een regelgevingskader voor U-space, artikelen 4 en 7;	Vu l'arrêté royal du 6 juin 2023 portant exécution du règlement d'exécution (UE) 2021/664 de la Commission du 22 avril 2021 relatif à un cadre réglementaire pour l'U-space, articles 4 et 7 ;
Overwegende de mogelijk significante gevolgen van een U-spaceluchtruim op het milieu of voor het gebied wanneer het luchtruim zich situeert in een speciale beschermingszone;	Considérant les effets potentiellement significatifs d'un espace aérien U-space sur l'environnement ou sur la zone lorsque l'espace aérien se situe dans une zone spéciale de conservation ;
Overwegende de aanvaardbare nalevingswijzen (AMC) en het begeleidend materiaal (GM) zoals	Considérant les moyens acceptables de conformité (AMC) et les documents d'orientation (GM) tels

vastgesteld en gepubliceerd door het Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA) tot uitvoering van Verordening (EU) 2021/664;	qu'établis et publiés par l'Agence de l'Union européenne pour la sécurité aérienne (AESA) en application du règlement (UE) 2021/664 ;
De Directeur-generaal van het Directoraat-generaal Luchtvaart,	Le Directeur général de la Direction générale Transport aérien,
Besluit:	Décide :
Hoofdstuk 1 - Algemene bepalingen	Chapitre 1er - Dispositions générales
Artikel 1. Het voorliggend besluit is van toepassing op elke aanvraag tot aanwijzing van een U-spaceluchtruim of op elke aanvraag tot aanpassing van een U-spaceluchtruim, zoals bepaald in het koninklijk besluit van 6 juni 2023 tot uitvoering van uitvoeringsverordening (EU) 2021/664 van de Commissie van 22 april 2021 inzake een regelgevingskader voor U-space.	Article 1er. Le présent arrêté s'applique à toute demande de désignation d'espace aérien U-space ou toute demande de modification d'un espace aérien U-space, conformément à l'arrêté royal du 6 juin 2023 portant exécution du règlement d'exécution (UE) 2021/664 de la Commission du 22 avril 2021 relatif à un cadre réglementaire pour l'U-space.
Art. 2. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:	Art. 2. Pour l'application du présent arrêté, on entend par:
Verordening (EU) 2021/664: de uitvoeringsverordening (EU) 2021/664 van de Commissie van 22 april 2021 inzake een regelgevingskader voor U-space.	Règlement (UE) 2021/664 : le règlement d'exécution (UE) 2021/664 de la Commission du 22 avril 2021 relatif à un cadre réglementaire pour l'U-space.
DGLV: het Directoraat-generaal Luchtvaart van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer.	DGTA : la Direction générale du Transport aérien du Service Public Fédéral Mobilité et Transports.
Directeur-generaal: de Directeur-generaal van het DGLV of zijn gemachtigde.	Directeur général : le Directeur général de la DGTA ou son délégué.
Minister: de minister bevoegd voor de Luchtvaart.	Ministre : le ministre qui a la navigation aérienne dans ses attributions.
Hoofdstuk 2 – Beschrijving van het coördinatiemechanisme	Chapitre 2 - Description du mécanisme de coordination
Art. 3. Het coördinatiemechanisme verloopt volgens drie verschillende fasen, namelijk de plannings-, uitvoerings- en monitoringsfase. Het coördinatiemechanisme omvat het beheer van de consultatieactiviteiten gedurende deze drie fasen van een aanvraag van of een aanvraag tot wijziging van de implementatie van een U-spaceluchtruim, zoals omschreven in Verordening (EU) 2021/664.	Art. 3. Le mécanisme de coordination suit trois phases différentes, à savoir les phases de planification, d'exécution et de suivi. Le mécanisme de coordination comprend la gestion des activités de consultation au cours de ces trois phases d'une demande ou d'une demande de modification de la mise en œuvre d'un espace aérien U-space, tel que défini au règlement (UE) 2021/664.

Art. 4. De concrete uitwerking van de consultatieactiviteiten tijdens de planningsfase binnen het coördinatiemechanisme omvat vijf stappen, uit te voeren door de U-spacecoördinator en onder toezicht en eindverantwoordelijkheid van het DGLV:

- a) de U-spacecoördinator identificeert de verschillende belanghebbende partijen en wijst deze toe aan een belangengroep. Deze stap heeft als doel dat de belangen van de verschillende partijen goed vertegenwoordigd zijn en op niet-discriminerende wijze worden beheerd;
- b) de U-spacecoördinator contacteert vervolgens elke belanghebbende partij en informeert deze tijdens een individueel en informeel overlegmoment over de aanvraag van of de aanvraag tot wijziging van de implementatie van een U-spaceluchtruim. Hierbij worden reeds initiële opmerkingen in acht genomen en worden eventuele bijkomende belanghebbende partijen geïdentificeerd;
- c) in een derde stap organiseert de U-spacecoördinator één of meerdere werksessies per belangengroep waar dieper op technische details wordt ingegaan;
- d) hierna organiseert de U-spacecoördinator een openbaar overlegmoment waar alle belangengroepen samen gebracht worden om met elkaar te overleggen en de gezamenlijke bevindingen van het coördinatiemechanisme te bespreken;
- e) de consultatieactiviteiten eindigen met de indiening van een eindrapport door de U-spacecoördinator als basis voor de aanbeveling bij het DGLV, dat een advies geeft krachtens artikel 8 van het koninklijk besluit van 6 juni 2023 aan de Minister over de aanvraag van of de aanvraag tot wijziging van de implementatie van een U-spaceluchtruim. Eveneens kan het eindrapport tot een aanpassing van het ontwerp van luchtruimrisicobeoordeling leiden, zoals omschreven in Verordening (EU) 2021/664.

Art. 5. De uitvoeringsfase van het coördinatiemechanisme omvat het dynamisch reageren op onvoorziene gebeurtenissen, omstandigheden, situaties en uitzonderingen die mogelijk een aanpassing van het U-spaceluchtruim vereisen.

Art. 4. L'élaboration concrète des activités de consultation au cours de la phase de planification dans le cadre du mécanisme de coordination comporte cinq étapes à réaliser par le coordinateur U-space et sous la supervision et la responsabilité finale de la DGTA :

- a) le coordinateur U-space identifie les différentes parties prenantes et les affecte à un groupe d'intérêt. Cette étape a pour objectif que les intérêts des différentes parties soient bien représentés et gérés de manière non discriminatoire ;
- b) le coordinateur U-space contacte ensuite chaque partie prenante et l'informe au cours d'une consultation individuelle et informelle sur l'application ou la demande de modification de la mise en œuvre d'un espace aérien U-space. Les commentaires initiaux sont déjà pris en compte et toute autre partie intéressée est identifiée ;
- c) dans une troisième étape, le coordinateur U-space organise une ou plusieurs sessions de travail par groupe d'intérêt, au cours desquelles les détails techniques sont discutés de manière plus approfondie ;
- d) ensuite, le coordinateur U-space organise un événement de consultation publique, au cours duquel tous les groupes d'intérêt sont réunis pour consulter et discuter les résultats communs du mécanisme de coordination ;
- e) les activités de consultation se terminent par la présentation d'un rapport final par le coordinateur U-space servant de base à la recommandation à la DGTA, qui émet un avis en vertu de l'article 8 de l'arrêté royal du 6 juin 2023 au Ministre sur l'application ou la demande de modification de la mise en œuvre d'un espace aérien U-space. Également le rapport final peut conduire à un ajustement du projet d'évaluation des risques dans l'espace aérien, tel que définie au règlement (UE) 2021/664.

Art. 5. La phase d'exécution du mécanisme de coordination comprend la réponse dynamique aux événements, circonstances, situations et exceptions imprévus qui peuvent nécessiter une adaptation de l'espace aérien U-space.

<p>Art. 6. De monitoringsfase van het coördinatiemechanisme houdt een evaluatie van het geïmplementeerde U-spaceluchtruim in met het oog op de continue verbetering (eventuele aanpassing, uitbreiding of beperking) ervan. Deze fase wordt voorzien volgens een vastgelegd tijdschema ofwel wanneer er zich een ernstig incident heeft voorgedaan.</p>	<p>Art. 6. La phase de suivi du mécanisme de coordination implique une évaluation de l'espace aérien U-space mis en œuvre en vue de son amélioration continue (adaptation, extension ou limitation éventuelles). Cette phase est prévue selon un calendrier défini ou lorsqu'un incident grave s'est produit.</p>
<p>Hoofdstuk 3 - Belanghebbende partijen van het coördinatiemechanisme</p>	<p>Chapitre 3 - Parties prenantes du mécanisme de coordination</p>
<p>Art. 7. De geïdentificeerde belanghebbende partijen in het kader van het coördinatiemechanisme houden een verscheidenheid aan openbare, maatschappelijke en private organisaties en entiteiten in.</p>	<p>Art. 7. Les parties prenantes identifiées dans le cadre du mécanisme de coordination comprennent une variété d'organisations et d'entités publiques, sociales et privées.</p>
<p>Art. 8. De belanghebbende partijen worden toegewezen aan één van de volgende belangengroepen om toe te laten hen te groeperen tijdens de werksessies zodat er over gemeenschappelijke onderwerpen en belangen kan gesproken worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) de sociale belangengroep die onder andere bestaat uit milieuverenigingen, lokale besturen en burgergroeperingen; b) de professionele belangengroep die onder andere bestaat uit koepelorganisaties en werkgeversorganisaties; c) de belangengroep van rechtstreeks begunstigden; d) de belangengroep van publieke entiteiten voor veiligheid en beveiliging die bestaat uit onder andere politie, brandweer; e) de belangengroep van betrokken partijen, die actief zijn in de algemene en commerciële bemande luchtvaart, alsook in de onbemande luchtvaart. 	<p>Art. 8. Les parties prenantes sont affectées à l'un des groupes d'intérêt suivants afin de leur permettre de se regrouper pendant les sessions de travail et de discuter de questions et d'intérêts communs :</p> <ul style="list-style-type: none"> a) le groupe d'intérêt social, composé notamment d'associations environnementales, de conseils locaux et de groupes de citoyens ; b) le groupe d'intérêt professionnel composé notamment des organisations faïtières et d'organisations patronales ; c) le groupe d'intérêt des bénéficiaires directs ; d) le groupe d'intérêt des entités publiques pour la sûreté et la sécurité, composé entre autres de la police, des pompiers ; e) le groupe d'intérêt des parties intéressées, actives dans l'aviation générale et commerciale pilotée, ainsi que dans l'aviation inhabitée.
<p>Art. 9. De lijst van belanghebbende partijen zal onder meer afhankelijk zijn van de locatie van het U-spaceluchtruim en daarom dient de U-spacecoördinator deze lijst dynamisch samen te stellen in functie van de specifieke kenmerken van de locatie.</p>	<p>Art. 9. La liste des parties prenantes dépendra notamment de l'emplacement de l'espace aérien U-space et donc le coordinateur U-space dresse cette liste de manière dynamique en fonction des caractéristiques spécifiques de l'emplacement.</p>
<p>Hoofdstuk 4 - Aanduiding, rol en verantwoordelijkheden van de U-spacecoördinator</p>	<p>Chapitre 4 – Désignation, rôle et responsabilités du coordinateur U-space</p>

<p>Art. 10. De directeur-generaal duidt de U-spacecoördinator aan voor een aanvraag van of een aanvraag tot wijziging van de implementatie van een U-spaceluchtruim voor onbepaalde duur, of tot wanneer deze aanduiding ingetrokken wordt of een andere U-spacecoördinator aangeduid wordt.</p>	<p>Art. 10. Le Directeur général désigne le coordinateur U-space pour une demande ou une demande de modification du déploiement d'un espace aérien U-space pour une durée indéterminée, ou jusqu'à ce que cette désignation soit révoquée ou qu'un autre coordinateur U-space soit désigné.</p>
<p>De directeur-generaal kan eenzelfde U-spacecoördinator aanduiden voor meerdere U-spaceluchtruimen.</p>	<p>Le Directeur général peut désigner un même coordinateur U-space pour plusieurs espaces aériens U-space.</p>
<p>Art. 11. De rol van 'U-spacecoördinator' houdt in dat deze het coördinatiemechanisme uitvoert en het voortouw neemt bij het organiseren en het beheer van de consultatieactiviteiten. Om deze taken uit te voeren moet de U-spacecoördinator neutraal zijn en mag er geen belangenvermenging zijn.</p>	<p>Art. 11. Le 'coordinateur U-space' est responsable de la mise en œuvre du mécanisme de coordination et prend l'initiative de l'organisation et de la gestion des activités de consultation. Pour remplir ces tâches, le coordinateur U-space doit être neutre et n'avoir aucun conflit d'intérêt.</p>
<p>Art. 12. De U-spacecoördinator is verantwoordelijk voor de goede werking van de consultatieactiviteiten. Dat houdt in dat hij:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) op een transparante manier dient te werk te gaan, zodat iedereen zijn mening kan geven over de aanwijzing van een U-spaceluchtruim; b) ervoor zorgt dat iedereen zich vrij kan uiten; c) over voldoende tijd moet beschikken om zijn taken in volle engagement volledig te kunnen uitvoeren; d) de sereniteit van de debatten waarborgt en, indien nodig, eventuele conflicten beheert; e) de vertrouwelijkheid van de besprekingen waarborgt totdat de werkzaamheden openbaar worden gemaakt; f) een goede kennis van minstens één van de landstalen heeft, met name de taal van het taalgebied van de locatie waar het U-spaceluchtruim zal geïmplementeerd worden. 	<p>Art. 12. Le coordinateur U-space est responsable du bon déroulement des activités de consultation. Il s'agit notamment de :</p> <ul style="list-style-type: none"> a) travailler de manière transparente, afin que chacun puisse exprimer son opinion sur la désignation d'un espace aérien U-space ; b) assurer que tout le monde puisse s'exprimer librement ; c) disposer de suffisamment de temps pour s'acquitter pleinement de ses fonctions dans le cadre d'un engagement total ; d) garantir la sérénité des débats et, si nécessaire, gérer les éventuels conflits ; e) garantir la confidentialité des discussions jusqu'à ce que les travaux soient rendus publics ; f) maîtriser au moins une des langues nationales, en particulier la langue de la région linguistique du lieu où l'espace aérien U-space sera implémenté.
<p>Art. 13. Hoewel het niet strikt vereist is, heeft de U-space-coördinator bij voorkeur:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kennis en een algemeen begrip van de bestuurlijke situatie die van toepassing is op de kandidaat U-spaceluchtruimlocatie; b) kennis en een algemeen begrip van luchtruimbeheer of luchtvaartrecht; c) kennis en een algemeen begrip van de verschillende belangengroepen actief in het kader van de aanwijzing van een U-spaceluchtruim; 	<p>Art. 13. Bien que cela ne soit pas strictement requis, le coordinateur U-space devrait de préférence disposer de :</p> <ul style="list-style-type: none"> a) connaissance et compréhension générale de la situation administrative applicable à l'emplacement du futur espace aérien U-space ; b) connaissance et compréhension générale de la gestion de l'espace aérien ou du droit de l'aviation ;

<p>d) kennis en een algemeen begrip van de Belgische staatsstructuur.</p>	<p>c) connaissance et compréhension générale des différents groupes d'intérêt actifs dans le cadre de la désignation d'un espace aérien U-space ; d) connaissance et compréhension générale de la structure de l'État belge.</p>
<p>Art. 14. De U-spacecoördinator dient in de uitvoering van het coördinatiemechanisme en de bijhorende consultaties rekening te houden met de bevoegdheidsverdeling conform de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 6, § 4, 3° en 4° en artikel 10. Het DGLV blijft verantwoordelijk als toezichthoudende overheid voor het opvragen van verplichte adviezen en/of om de gewestregeringen te betrekken.</p>	<p>Art. 14. Le coordinateur U-space doit prendre en compte la répartition des compétences dans la mise en œuvre du mécanisme de coordination et des consultations y afférentes, conformément à la loi spéciale du 8 août 1980 relative à la réforme institutionnelle, article 6, § 4, 3° et 4° et article 10. La DGTA reste responsable, en tant qu'autorité compétente, de la demande d'avis obligatoires et/ou de la participation des différentes régions.</p>
<p>Hoofdstuk 5 – Rapportering en slotbepalingen</p>	<p>Chapitre 5 - Rapportage et dispositions finales</p>
<p>Art. 15. §1. Voor elk overlegmoment maakt de U-spacecoördinator een verslag op als weerslag van de vergadering.</p>	<p>Art. 15. §1er. Pour chaque concertation, le coordinateur U-space rédige un compte rendu de la réunion.</p>
<p>§2. De U-spacecoördinator houdt het DGLV op geregelde tussentijdstoppen en minstens éénmaal per maand op de hoogte van de voortgang van het coördinatiemechanisme.</p>	<p>§2. Le coordinateur U-space informe régulièrement et au moins une fois par mois la DGTA de l'avancement du mécanisme de coordination.</p>
<p>§3. De U-spacecoördinator is verantwoordelijk, op het einde van de planningsfase, voor het opmaken van het eindrapport over de mogelijke invoering van een U-spaceluchtruim op basis van het bewijsmateriaal en de kennis die zijn verkregen tijdens de consultatieactiviteiten. Dit eindrapport bevat de aanbeveling voor het ontwerp van het U-spaceluchtruim (bijvoorbeeld ruimtelijke grenzen van het aangewezen luchtruim, specifieke beperkingen met betrekking tot gebieden of soorten operaties, of vereiste U-spacediensten) waarin minimaal de volgende elementen worden vermeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) context en duiding over het aangevraagde U-spaceluchtruim; b) overzicht van de geconsulteerde partijen; c) beknopt verslag van de werkmethode en de verschillende overlegmomenten; d) samenvatting van de verschillende standpunten van de geconsulteerde partijen; e) aanbeveling en oplistings van verdere acties die dienen genomen te worden vergezeld van een objectieve argumentatie. 	<p>§3. Le coordinateur U-space est responsable, à la fin de la phase de planification, de préparer le rapport final sur l'introduction potentielle d'un espace aérien U-space, sur la base d'éléments de preuve et des connaissances acquises lors des activités de consultation. Ce rapport final contient la recommandation pour la conception de l'espace aérien U-space (par exemple, les limites spatiales de l'espace aérien désigné, les restrictions spécifiques concernant les zones ou types d'opérations, ou les services U-space requis), dans lequel sont mentionnés au minimum les éléments suivants :</p> <ul style="list-style-type: none"> a) contexte et explication concernant l'espace aérien U-space demandé ; b) aperçu des parties consultées ; c) compte rendu succinct du méthode de travail et des différentes réunions ; d) résumé des différents points de vue des parties consultées ; e) recommandation et énumération des actions à entreprendre accompagnées d'une argumentation objective.

<p>§4. Het rapport dient binnen een redelijke termijn en uiterlijk na twee maanden na het finale overlegmoment opgeleverd te worden door de U-spacecoördinator.</p>	<p>§4. Le rapport doit être remis dans un délai raisonnable et au plus tard deux mois après la réunion finale par le coordinateur U-space.</p>
<p>Art. 16. Dit besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking.</p>	<p>Art. 16. Le présent arrêté entre en vigueur le jour de sa publication.</p>
<p>Brussel, op 10 december 2024</p>	<p>Bruxelles, le 10 décembre 2024</p>
<p>Koen MILIS</p>	
